

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ**

**ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
КЗ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
ДУ «УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ РОЗВИТКУ ОСВІТИ»**

**МАТЕРІАЛИ
РЕГІОНАЛЬНОЇ МІЖУНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ВИКЛИКИ ТА НАПРАЦЮВАННЯ
ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ – СТРАТЕГІЯ
СТАБІЛЬНОСТІ Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

ЗАПОРІЖЖЯ 2026

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ МЕДИЧНОГО ПРОФІЛЮ

Сидоряко А.В.

АДАПТАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ В УМОВАХ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ

Смойловська Г.П., Малюгіна О.О., Єренко О.К.118

ВАЖЛИВІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ЛІТНІЙ ШКОЛІ З ПРОПЕДЕВТИКИ ПЕДІАТРІЇ

Соляник О.В.....120

МЕТОДИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ПРИФРОНТОВИХ РЕГІОНАХ

Стрюк Ю.В., Чернявський В.В.122

ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ДІТЯМ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ПРИФРОНТОВОЇ ЗОНИ

Стрюк Ю.В.....124

АДАПТАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ ТА СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ В УМОВАХ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ

Тертишний С.І., Зубко М.Д.126

ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ТЕМИ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОГО БІЗНЕСУ СТУДЕНТАМ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Ткаченко Н.О., Демченко В.О., Литвиненко О.В., Демченко В.О., Зарічна Т.П., Глазунова Т.В.130

ВПЛИВ ОКСИДАТИВНОГО СТРЕСУ, ВИКЛИКАНОГО ВИБУХОВОЮ ХВИЛЕЮ НА СЛУХОВИЙ АНАЛІЗАТОР

Троян В.І., Сінайко І.О.132

ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СВІДОМОСТІ СТУДЕНТІВ ЯК ПРІОРИТЕТ ОСВІТНЬОВИХОВНОЇ РОБОТИ КАФЕДРИ СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ЗДМФУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Утюж І.Г., Сепетий Д.П., Іріюглу Ю.О., Денисенко В.В.133

КОМУНІКАТИВНІ НАВИЧКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Федорова О.П., Пахомова С.П., Качан І.С., Колесник М.Ю.....136

ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ КОМПЛЕКСНОГО ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ ШРОТ-ТЕРАПІЇ ТА КОРСЕТОТЕРАПІЇ ШЕНО НА РЕСПІРАТОРНУ ФУНКЦІЮ У ДІТЕЙ ЗІ СКОЛІОЗОМ

Філатова К.В., Ванюк Д.В. 139

РОЛЬ АУДИТОРНОГО НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ

Хромильова О.В., Портна О.О., Скорина Д.Ю., Шабельник К.П.,142

ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФІЗИЧНИХ ТЕРАПЕВТІВ У МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ПРИФРОНТОВОГО МІСТА

Черненко О.Є.....145

ЛІКАРІ-ІНТЕРНИ СТОМАТОЛОГИ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ: ВИКЛИКИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Чернявський В.В.147

ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФІЗИЧНИХ ТЕРАПЕВТІВ У МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ПРИФРОНТОВОГО МІСТА

Черненко О.Є.

доцент каф. фізичного виховання, спорту та реабілітації ЗДМФУ

Ключові слова: фізична терапія, практична підготовка, фахові компетенції.

Сучасна вища медична освіта в Україні зазнала значних змін під впливом воєнного стану. Це особливо відчутно у вищих навчальних закладах, які знаходяться у прифронтових регіонах. Для таких міст як Запоріжжя, Дніпро, Харків, Суми підготовка фахівців з фізичної терапії набуває стратегічного значення. Освітній процес має балансувати між дотриманням державних стандартів освіти та необхідністю підготовки фахівця до роботи з пацієнтами, які мають надскладні бойові травми, в умовах постійного безпекового ризику.

Згідно «Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 «Охорона здоров'я»» фізичний терапевт здійснює реабілітаційні заходи з метою припинення або зменшення болю, відновлення функцій тканин, органів, систем та організму в цілому, досягнення нормального рівня здоров'я, фізичної самостійності та активності, оптимального фізичного стану та самопочуття осіб усіх вікових категорій з порушеннями діяльності опорно-рухового апарату, ортопедичними вадами, побутовими, спортивними та професійними травмами, неврологічними, серцево-судинними, респіраторними та іншими захворюваннями та їх наслідками, людей літнього віку з віковими ускладненнями [1].

Для проведення реабілітаційного процесу, фізичний терапевт застосовує фізичні вправи, масаж, мануально-м'язові та суглобові техніки, преформовані фізичні чинники. Навчає самоогляду, пересуванню, самостійності у підтримці фізичного стану та здоров'я. Аналізує хід виконання програми фізичної терапії, та вносить необхідні корективи, веде відповідну документацію [1, 2].

Традиційна практика в лікарнях сьогодні в значній мірі доповнюється роботою у відділеннях, що спеціалізуються на різних видах мінно-вибухових травм та ампутацій. Студенти стикаються не лише з плановою ортопедією, а й з поєднаною травмою (політравмою), акубаротравмами (контузіями) та специфічними інфекційними ускладненнями ран. Такі зміни вимагають миттєвої корекції робочих програм та силабусів навчальних дисциплін, які забезпечують практичну підготовку здобувачів. В програми відповідних

навчальних дисциплін додаються теми, які стосуються особливостей ранньої реабілітації у відділеннях інтенсивної терапії, вертикалізації пацієнтів із зовнішніми фіксаціями кісток.

В сучасних реаліях для закладів вищої освіти прифронтових територій безпека є пріоритетом, що безпосередньо впливає на методи навчання. Навчання у Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті проводиться у змішаному форматі, що дозволяє максимально якісно проводити підготовку здобувачів. Теоретичну складову студенти опановують переважно в онлайн форматі за допомогою сучасних засобів навчання (лекції, презентації, відеоматеріали стосовно вирішення різних ситуаційних завдань тощо). Практичні навички відпрацьовуються в форматі занять в аудиторіях та спеціалізованих залах, які знаходяться у безпечних місцях. В ЗДМФУ групи студентів є малочисельними (8-12 чоловік), що дозволяє якісно проводити відпрацювання практичних навичок.

За потребою часу, зі студентами проводиться інструктаж з тактичної медицини та дій під час обстрілів. Сучасний студент має бути готовим припинити процедуру реабілітації та безпечно евакуювати пацієнта (зокрема маломобільного) до безпечної зони.

Практична підготовка майбутніх фізичних терапевтів в умовах війни вимагає розвитку навичок, які раніше вважались допоміжними. Фізичні терапевти працюють з пацієнтами, що мають важкий психоемоційний стан. Тому у освітньо-професійних програмах підготовки передбачено вивчення дисциплін, які сприяють опануванню основам деонтології у спілкуванні з ветеранами та членами їхніх родин, з пацієнтами, які отримали важкі поранення та втратили родичів.

У прифронтових госпіталях реабілітація починається «біля ліжка» паралельно з хірургічним лікуванням, тому під час навчання постає необхідність формування у студентів навички роботи у мультидисциплінарній команді з військовим лікарями, лікарями фізичної та реабілітаційної медицини, техніками-протезистами, ерготерапевтами, терапевтами мови та мовлення, соціальними працівниками, родичами або офіційними опікунами пацієнтів.

В навчальний процес впроваджуються елементи телемедичної консультації для координації реабілітаційного процесу як одного із сучасних засобів відновлення.

Для формування та вдосконалення практичних навичок у майбутніх фізичних терапевтів, в ЗДМФУ передбачено проведення практик, починаючи з першого курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. На кожному курсі проводяться різні види практичної підготовки для набуття студентами навичок

проведення реабілітаційного процесу пацієнтів з захворюваннями або травмами опорно-рухового апарату, захворюваннями нервової, серцево-судинної, дихальної систем. На другому (магістерському) рівні вищої освіти додається проведення практики з фізичної терапії у педіатрії та геріатрії. Таким чином, практична складова охоплює основні напрями реабілітаційної роботи.

Значна роль у якості підготовки фізичного терапевта. без сумніву, належить викладачам. Викладач сьогодні виконує роль не лише ментора, а й психологічного куратора. Життя в прифронтових регіонах створює високе емоційне навантаження на студентів. Тому в нашому університеті функціонує служба психологічної підтримки, фахівці якої допомагають здобувачам впоратися зі складними емоційними станами.

Таким чином, практична підготовка фізичних терапевтів у прифронтових регіонах – це динамічний процес, що вимагає від професорсько-викладацького колективу професійності, гнучкості, посилення клінічного компонента та фокуса на військовій реабілітації. Майбутній фахівець має бути не лише технічно грамотним терапевтом, а й стресостійкою особистістю, здатною надавати допомогу в екстремальних умовах. Досвід, отриманий студентами в таких регіонах, є унікальним для світової практики та потребує подальшого наукового розвитку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 «Охорона здоров'я» (Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 29 березня 2002 р. № 117 зі змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va117282-02#Text>

2. Українська асоціація фізичних терапевтів. Офіційний сайт. URL: <https://uapt.org.ua/uk/home/>

ЛІКАРІ-ІНТЕРНИ СТОМАТОЛОГИ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ: ВИКЛИКИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Чернявський Вадим Віталійович,
асистент кафедри стоматології факультету післядипломної освіти
Запорізького державного медико-фармацевтичного університету,

Ключові слова: інтернатура, стоматологія, освітній процес, прифронтовий регіон, клінічна підготовка, професійні навички, стресостійкість, адаптація.

Вступ. Підготовка лікарів-інтернів стоматологічного профілю є важливим етапом формування висококваліфікованого медичного фахівця [1]. В умовах